

Oponentní posudek diplomové práce.

BcA Karel Křenek:

Vazebné struktury konzervačního typu

Měkká vazba se hřbetní výztuhou
a možnosti jejího využití pro konzervační účely

Diplomová práce Karla Křenka je svým způsobem „pionýrskou“ záležitostí v rámci daného oboru, práce zároveň překvapuje i vyzrálostí, důkladností a přesností podání. Z metodologického hlediska nutno zdůraznit vyváženost podílu heuristické práce, vlastního průzkumu a syntetizujících závěrů, na něž pak navazují partie týkající se již praktické části předkládané práce. Látka je traktována systematicky a přehledně, přičemž je průběžně provázena ilustračním a dokumentačním materiálem. Z hlediska pojmosloví a užívané odborné terminologie je třeba upozornit na přesnost, jednoznačnost a vyhraněnost používaného aparátu, zároveň v podání důsledného a bezchybného. Jednotlivé závěry výkladu jsou dokládány konkrétním materiálem kresebné nebo fotografické povahy. Třebaže vyústění podávané diplomové práce má charakter víceméně praktický, velice cenné jsou i uvádějící partie teoreticky orientované. Předkládané informace i konkrétní materiály jsou zároveň pojímány z historického aspektu a jako jevy v řadě ohledů procesuální a vývojové. Celková prezentace sdělovaného je přesná a exaktní, mající povahu téměř instruktivní a proto i přesvědčivou a působivou. V řadě ohledů autor vychází z názorů významných pracovníků světového věhlasu, které příhodně cituje / Szirmai, Clarkson, Espinoza a d. /.

Struktura podávané diplomové práce je přehledná, jasná a z materiálového hlediska a i s ohledem na zadanou problematiku vyčerpávající. Po úvodní partii je probírána tematika týkající se konzervace a restaurování knižních vazeb. Zdůrazněna je preventivní péče, položen důraz na zachovávání autenticity a nezbytné „piety“ a je realizována pojmová i terminologická delimitace často zaměňovaných nebo nejasně definovaných pojmů konzervace a restaurování historických knižních bloků, ať již rukopisné nebo tištěné povahy, a jejich vazeb. V těchto pasážích autor zcela samostatně a přesvědčivě argumentuje v záležitostech dotýkajících se i otázek, jež přesahují problematiku pouze knihařsko-restaurátorskou. Dále je probírán pojem konzervační vazba, vysvětlován pojem, funkce konzervačních vazeb a podávána charakteristika konkrétního materiálu, přičemž jsou rozlišovány vazby s pevnými deskami a tzv. měkké vazby. Celá kapitola je věnována velice podrobnému popisu a typologii měkké vazby, otázkám terminologickým a velmi podrobně prezentované „topografii“ pojednávaných materiálů. Dále jsou prezentovány výsledky vlastního průzkumu, po nichž následuje praktická část diplomové práce zabývající se výrobou maket. Zde je třeba zdůraznit i mimořádný význam pojednávané diplomové práce pro praxi.

Metodologicky je diplomová práce Karla Křenka cenná i proto, že text je provázen velice bohatým ilustračním materiálem v podobě kreseb a fotografií, jež jsou autorovým dílem, prezentované ilustrace jsou pak provázeny přesnými popisy i citacemi. Musíme zdůraznit i další vybavení textu včetně seznamu příloh, popisu ilustrací v textu a obrazových tabulí, dokonce přiložen je i seznam

použitých symbolů a zkratk. Po jazykové stránce nelze vytknout autorovi žádné gramatické chyby ani stylistické neobratnosti, podání je koncizní, jasné a srozumitelné. Uznání zasluhuje i „typografická“ úprava stránek předkládané práce, jakož i celkové citlivé vybavení diplomové práce z estetického hlediska. Zhodnotit nutno i základní klasifikování typů konzervačních vazeb a neposledně i to, že autor je dokonale seznámen s materiálem o němž pojednává. Text je provázen úměrným poznámkovým aparátem, umístěným vždy na příslušných stránkách. Bibliografie relevantní odborné literatury, k níž autor přihlížel, nebo z níž čerpal, je obsažná a z formálního hlediska bezvadná, neboť odpovídá závaznému úzu. U titulu Bohatcová, M. : „Česká kniha v proměnách staletí“ by snad bylo vhodné uvést přesněji „Bohatcová, M. a kol.“

Ze všech výše uvedených důvodů doporučuji předkládanou diplomovou práci K. Křenka „Vazebné struktury konzervačního typu“ k obhajobě a navrhuji ohodnocení známkou **v ý b o r n ě**.

Prof. PhDr. Bohumil Nuska, CSc

Katedra filosofie
Technické univerzity
v Liberci

V Liberci dne 26.8.2012

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE BcA. KARLA KŘENKA

Vazebné struktury konzervačního typu

Měkká vazba se hřbetní výztuhou a možnosti jejího využití pro konzervační účely

Cílem této práce bylo podle zadání ověření možnosti uplatnění měkké pergamenové vazby s vyztuženým hřbetem jako tzv. konzervační vazby. V teoretické části měly být uvedeny obecné požadavky na takový druh vazeb, přehled jejich variant a etická hlediska jejich využití. V rámci praktické části mělo být provedeno zhodnocení vlastností různých typů měkkých vazeb se hřbetní výztuhou, a to jak na základě průzkumu historických vazeb, tak i zhotovených maket. Kromě toho měly být pro srovnání zhotoveny také makety měkkých vazeb podle C. Clarksona.

Je možné konstatovat, že práce splňuje požadavky zadání v plném rozsahu. Jak teoretická část, tak vyhodnocení praktických zkušeností jsou zpracovány velmi zodpovědně a představují významný příspěvek k dostupné literatuře o tématu. Z teoretických úvah o funkci ochranné vazby patří k nejdůležitějším důraz na vyloučení lepidla při zpracování vazby a s tím související možnost rozebrání knižního bloku bez jeho poškození. V praktické části jsou zvláště cenné praktické poznámky k výrobě maket, které svědčí nejen o zaujetí, ale především o porozumění a citu autora pro zvolený typ vazby. Pozitivní zkušenost s maketami je dále podpořena výsledky detailního průzkumu historických vazeb tohoto typu. Spojení těchto dvou přístupů se ukázalo jako velmi šťastné – těžko si představit přesvědčivější doklad o kvalitě vazby, než existenci funkčních exemplářů starých několik staletí. Význam provedeného průzkumu kromě toho značně přesahuje zaměření této práce.

Rozsah textu je značný, a proto je důležité logické řazení myšlenek a jejich přehledné členění. V tomto směru má práce určité nedostatky. Autor místy podléhá pokušení vypsát vše, co s tématem byť i jen okrajově souvisí, což text neúměrně zatěžuje a činí nepřehledným. Příkladem jsou oddíly věnované historii výroby papíru, způsobu výroby pergamenu nebo historii vzniku univerzit. Některé části práce na sebe přirozeně nenavazují, ale místo toho působí jako nezávislé studie volně řazené za sebou. To je případ i kapitoly věnované průzkumu historických vazeb, která má být podle zadání součástí *Praktické části*, v textu jí však předchází. Řada získaných poznatků je kromě toho použita již v předchozím oddílu *Typologie měkkých vazeb* (4.2). Závěr kapitoly je pouhým shrnutím pozorování, bez pokusu o interpretaci získaných dat. Autor sice v úvodu uvádí, že rozbor předností a nedostatků vazeb nebyl jeho záměrem, podle mého názoru však provedení průzkumu bez vyhodnocení dat v kontextu této práce postrádá smysl. Přitom autor, jak sám vzápětí dodává, takové hodnocení soukromě provedl a jeho útržky je dokonce možné nalézt mezi řádky *Praktické části* (např. v závěru oddílu 6.1.1). Je škoda, že nejsou srozumitelně shrnuty na konci kapitoly, protože jde o postřehy zajímavé a důležité.

Podobně stručný je také závěr celé práce, který se k výsledkům řady zadaných úkolů, jako například k průzkumu historických vazeb, vůbec nevyjadřuje.

V textu se vyskytuje několik překlepů a neobratných nebo nepřesných vyjádření. Jako celek však po jazykové stránce odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci.

S přihlédnutím k pili autora proto tuto práci doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm *výborně*.

V Praze dne 10. 9.2012

Benjamin Bartl